

zahtjev povredjenika. — Dr. M. Brezinščak: Misli o bodočem našem občinskem zakonu. — Dr. M. Košutić: Princip publiciteta u našem tabularnom pravu. — Dr. M. Biščan: Da li se može i kada se može povodom priziva proti osudi odrešujućoj ukinuti osudu kotarskoga suda bez javne razprave, predvidjene u §-u 427 k. p. — A. Gavez: Nezakofite potajne diobe i položaj zadrugara u nezakonito razdieljenim zadrugama. — Dr. S. Posilović: Crtice iz kaznenog prava. — Dr. J. Šilović: Anarkizam i kazneno pravo. — S. Popović: Ima li mjesta mandatnom postupku proti hipotekarnom dužniku? — F. Haladi: Gruntovni unosi povodom uredjenja zemljištnih zajednica po zakonu od 25. travnja 1894. — Nadaljnja tvarina je bila razvrščena pod zaglavji: Svaštice. Književne obznane. Viestnik. — Mjesečnik nastopi sedaj XXVIII. leto in velja za nečlane 16 K na leto.

Razne vesti.

V Ljubljani, 15. decembra 1901.

— (Iz kronike društva »Pravnika.«) Odbor je imel v zadnjem času tri seje, v katerih se je največ bavil s priredbo »izvršilnega reda« v slovenskem jeziku. Urednik g. sodni tajnik Kavčnik je že v seji dne 4. oktobra poročal, da je rokopis z zadevnimi zakoni, naredbami in judikati dogotovil, da pa terminologija, vzeta iz uradnih prevodov, tu in tam ni jednotna, da se tudi ne strinja z običajno dr. Babnikovo »Terminologijo« ali pa ne ustreza domačemu govoru. Odbor je sklenil, da ne kaže vse terminologije po kaki enketi pretresati in določati, nego da naj jo g. Kavčnik uredi kolikor moči temeljem dr. Babnikove »Terminologije«, a kar ostane dvomljivega, naj se pridrži za skupno posvetovanje. — V odborovi seji dne 16. novembra je poročal g. Kavčnik, da je rokopis po zmislu odborovega sklepa docela uredil in da mu je pri tem ostalo kakih 70 dvomljivih terminov ter nekaj mest, ki se mu v oficijalnem prevodu dotičnih zakonov itd. ne vidijo popolnem točno. Poročal je tudi, da je pisal uredniku slovenskega državnega zakonika g. dru Vidicu, ker treba ž njim sporazumno ravnati radi nadaljnje rabe terminologije. Odbor je vzel to na znanje. — V zadnji odborovi seji dne 14. t. m. pa je g. sodni tajnik Kavčnik podal končno izvestje, katero prijavljamo mej »Književnimi poročili«. Odbor je odobril vse priprave, pregledal in prevzel rokopis in izrekel g. Kavčniku soglasno priznanje in zahvalo, da je s požrtovalnim in energičnim trudom v nekoliko mesecih priredil izdajo zakonov, ki bo, lepo delo »Pravnikove« literature, gotovo ustrezala svojim namenom. Odbor je nadalje soglasno sklenil, da je tudi v tej izdaji rabiti termin sodišče (namestu sodnija), da društvo »Pravnik« izda ta III. zvezek svoje zbirke zakonov v samozaložbi in da je izdajo kar najbolj pospešiti. — V 1. in 2. ime-

novani seji se je odbor baval tudi s prirejanjem poljudno-znanstvenih predavanj, o katerih poročamo na drugem mestu, ter v 2. seji z vprašanjem vseučilišča v Ljubljani, za katero se je sklenilo, podati vnovič peticijo na državni zbor.

— (Štiridesetletnico) svojega službovanja je praznoval dne 20. pr. m. gospod Jos. Gerdešič, predsednik c. kr. okrožnega sodišča v Rudolfovem. Mnogobrojni častilci njegovi so mu priredili istega dne slavnosten banket, katerega se je v duhu udeležila vzlasti vsa Dolenjska, spominjajoča se premnogih zaslug jubilarjevih. »Ad multos annos!«

— (Poljudno-znanstvena predavanja.) Na inicijativo društva »Pravnika« se je, kakor smo že poročali na str. 218., sestavil od »Slov. Matice«, »Zdravniškega društva« in »Pravnika« odbor, ki naj bi skrbel, da se letošnja jesen prično v Ljubljani javna predavanja poljudno-znanstvene vsebine. Ta vse hvale vredna namera se je vresničila. Omenjeni odbor je v več sejah določil podroben program ter preskrbel predavatelje. In tako se je dne 24. pr. m. ob $\frac{1}{2}$ 11. uri otvorila vrsta predavanj v risalnici nove mestne dekliske šole z nagovorom g. dra. Majarona, ki je ob kratkem razložil potrebo, pomen in namen takih predavanj. Predaval pa je prvi velezanimivo g. prof. Ivan Vrhovec »o nekdanjih pokopališčih ljubljanskih in o ustanovitvi pokopališča pri sv. Krištofu«. Občinstva se je toliko nabralo, da je morala oditi dobra polovica, ker ni dobila v dvorani prostora. Zato je bilo treba za naslednja predavanja priskrbeti večjo dvorano, katero je tudi res dovolil v »Mestnem domu« g. župan Hribar. Dne 8. in 15. t. m. sta prav tako mnogobrojnemu občinstvu predavala gg. dr. Alojzij Praunseis in dr. O. Krajec »o sestavnih delih človeškega telesa« ter poučna izvajanja ilustrirala z raznimi preparati in demonstracijami, tako da je bilo poslušalstvo jako zadovoljno. Nadalje bodo predavali: Dne 22. t. m. gosp. dež. sod. svetnik Wenger »o civilnem in kazenskem pravosodstvu nekdanj in sedaj«; dne 29. t. m. prof. Vrhovec »o ljubljanskih pokopališčih« (nadaljevanje); v januariji pa g. ravnatelj Iv. Šubic »o električnih železnicah« in g. mestni zdravstveni svetnik dr. Kopriwa »o tuberkulozi«. Po vsem tem se je nadejati, da se predavanja udomačijo in obrode mnogo dobrega sadu.

— (»Zmočen!«) Listi poročajo: Pred nekoliko tedni se je vršila pri deželnem sodišču v Trstu prizivna razprava radi razžaljenja časti. Nekdo s Krasa je razžalil drugega z besedami: „Vi ste zmočen« (zmešan, nečiste pameti). Zaradi tega razžaljenja je žalivec dobil od sežanskega okrajnega sodišča primerno kazen. Ker je vložil priziv na drugo inštanco, se je vršila omenjena prizivna razprava. Prizivni razpravi je predsedoval deželnega sodišča svetnik P. vpričo treh tovarišev, od katerih zna dvojica še precej dobro — tako menda pravita sama — slovenski. Čim je predsednik proglasil razpravo otvoreno, je — ne da bi bil tudi samo informativno zaslíšal stranko — po kratkem posvetovanji proglasil razsodbo, s katero je bil obtoženec rešen kazni, prisojene mu od okrajnega sodišča v Sežani, ter je bilo naloženo stranki-tožiteljici, t. j. razžaljenemu, da plača žalivcu

vse stroške prve in druge stopinje, a vse to iz razloga, ker v besedi „zmočen“ ali — kakor se je izrazil predsednik — „bagnato“ ni obseženo nikako razžaljenje časti. Sodnik je menil, da beseda zmočen pomeni — kopan! Torej v pričo senata, v katerem sedita dva, slovenščine vešča svetnika, in vpričo strank slovenske narodnosti, katerih niti povprašali niso o pomenu besede „zmočen“, proglašajo predsednik žalivca oproščenim, češ, da beseda „zmočen“ pomenja „bagnato“ in da v tej besedi ni obseženo kaznjivo dejanje, in obsoja razžaljenega v povračilo vseh stroškov?! Neverjetno, a resnično! Vse to radi nepoznanja našega jezika od strani c. kr. sodnih uradnikov!“

— (Pravni drobiž.) XIV. Vojaška taksa, katera je še-le v plačilo zapadla po otvorjenem konkurzu, ne spada med dolgove konk. mase v smislu §-a 29 št. 1 *lit c*) k. r., ker po navedeni zakoniti določbi ne spadajo vsi tekom konkurza prezadolžencu naloženi davki in pristojbine med skladne dolgove, marveč le takšni, kateri konkurzno sklado samo zadevajo in so združeni z oskrbovanjem in vzdrževanjem iste; vojaška taksa pa je le z osebo prezadolženca spojena in torej čisto zasebna pristojbina, ki nima nič zveze z oskrbovanjem in realizacijo skladnega premoženja (razsodba najvišjega sodišča z dne 28. februarja 1901 št. 2090). — XV. § 45. vojnega zakona ima le takšne osebe v mislih, katere še niso zadostile naborni dolžnosti; ako se torej kdo v tem oziru pregreši, ki je že k vojakom potrjen, akoravno še ni uvrščen med vojake (rekrute), nima mesta določba citir. zakona (razsodba kasac. dvora z dne 18. marca 1901 št. 12032).

K. W.

— (Pravozastopniki pa reklama.) Načelništvo zastopniške zbornice za okrožje nadsodišča v Monakovem je dobilo zadnji čas razloge, da je vsem članom te zbornice doposlalo naslednjo okrožnico: »Po časopisih vzbujajo pozornost poročila o delovanju in zlasti o uspehih posameznih zastopnikov v njih poklicu. Ta poročila vzbujajo pa po svoji vsebini tudi sum, da takšna priobčila že naprej niso neznana udeleženi pravozastopnikom. Če pa pravozastopnik neposredno ali posredno provzroča časniške objave, ki naj njemu preskrbe prakso ali sploh služijo za reklamo, tedaj je to početje, katero se ne ujema s §-om 28 pravozastopniškega reda in katero v danem slučaju mora pokoriti častno sodišče po §-u 62. Načelništvo pravozastopniške zbornice za okrožje nadsodišča v Monakovem je glede na to, da ima po §-u 49 št. 1 pravozastopniškega reda dolžnost nadzirati izpolnjevanje dolžnostij zborničnih članov, v današnji seji sklenilo, da s tem na gorenje naredbe opozarja resno vse zbornične člane.«

»Slovenski Pravnik« izhaja 5. dne vsacega meseca in dobivajo ga člani društva »Pravnik« brezplačno; nečlanom pa stoji za vse leto 10 K, za pol leta 5 K.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, v Gospodskih ulicah št. 16; naroča se tudi pri O. Fischerju, knjigotržcu v Ljubljani, na Kongresnem trgu.